

SOCIETAT ▶ MANRESA

SALUT ■ Professionals de la salut confirmen que els nois i noies cada vegada comencen a fumar abans. Això, però, no vol dir que hi hagi més nois i noies fumant. Moltes vegades hi influeix el salt de la primària a l'institut, que fa que se sentin grans per fer-ho o que fumin per sentir-se més grans. Per conscienciar-los dels perills del tabac, alguns dels actes de la Setmana Sense Fum, que va començar ahir, es fan pensant en ells

Els joves comencen a fumar abans i ho fan coincidint amb el salt a l'institut

▶ No hi ha més nois i noies que fumin però sí que n'hi ha que s'hi enganxen més aviat, als 12 i 13 anys de 1r i 2n d'ESO

GEMMA CAMPS | MANRESA

■ El primer contacte amb el tabac cada cop es fa a una edat més jove. Un dels aspectes que hi influeix és que els nois i noies facin el salt a l'institut als 11-12 anys. Per això, algunes accions organitzades per la Fundació Althaia i el CAP Sagrada Família en la Setmana Sense Fum i el Dia Mundial Sense Tabac, divendres, s'adrecen als joves.

La psicòloga Antònia Raich, responsable del programa Althaia Lliure de Fum, de la Fundació Althaia, explica que «el Pla Nacional Contra les Drogues cada any fa una enquesta a tota la població adolescent sobre els hàbits tòxics -si han fumat alguna vegada, amb quina freqüència...- i és a partir d'aquí d'on surten les dades». La conclusió és que «els nanos comencen a fumar entre els 12 i 13 anys». La bona notícia és que «cada vegada s'hi incorporen menys. Si han passat aquesta etapa i no fumen, a partir dels 17 i 18 anys no ho fan tant, si bé n'hi ha que quan arriben a la universitat, si van amb un grup molt fumador, comencen». Rosa Cobacho, infermera del CAP Barri Antic especialitzada en tabaquisme, diu que «comencen abans però no hi ha més joves que fumin perquè hi ha més conscienciació i informació que fa vint anys».

«Els fa semblar més grans»

Per a Raich, al marge que la societat actual fa que, en general, els nanos creixin abans, un aspecte molt determinant és «el pas de primària a l'institut, que dona com una entitat que ja ets gran. Tot plegat, facilita que es comencin a tenir actituds de voler ser gran i d'imitar els grans». Cobacho hi coincideix plenament. Comenta que ha parlat amb aquests nanos i

que «fumen perquè ho fan els amics que tenen més grans, perquè els sembla que queda més bé, els fa semblar més grans, més atractius i més forts. Els fa ser importants». Sortosament, també hi ha l'altra banda, fa notar, la dels nois i noies que són antitabac perquè els seus pares fumen i ells rebutgen del tot aquest hàbit.

Prevenció

La precocitat en el tabac va fer que mestres de La Salle i de la Joviat que ho van detectar entre els seus alumnes demanessin ajuda als CAP de la Fundació Althaia de la seva zona (Barri Antic i Bases de Manresa) per ajudar-los a fer prevenció en edats més joves. «Altres anys havíem intervingut en els alumnes de 3r i 4rt d'ESO però ens van demanar fer-ho en els d'abans». El resultat han estat quatre sessions en cada centre amb els alumnes de 2n a càrrec de les infermeres d'atenció primària d'Althaia, que els han fet activitats relacionades amb el tabaquisme. Amb els coneixements adquirits, els estudiants han treballat diferents materials per elaborar vídeos, lemes antitabac i presentacions orals que estan presentant aquests dies. Ahir, per exemple, alumnes de La Salle van presentar els seus treballs a altres alumnes del centre de 3r i 4rt d'ES. Avui ho faran a l'Escola Joviat.

En un altre centre, l'Institut Cal Gravat, professionals del CAP Sagrada Família, que gestiona l'Institut Català de la Salut, hi van anar ahir per portar a terme una activitat adreçada a estudiants de 4rt d'ESO i de 1r i 2n de Batxillerat, consistent a fer-los una enquesta anònima sobre el tabac i a mesurar-los el monòxid de carboni expirat.

Els dos Pallapupes de l'Hospital Sant Joan de Déu informant una fumadora dels avantatges de no fumar

«Troba'm una feina i ho deixo»

▶ Els Pallapupes-Pallassos d'Hospital fan guàrdia fora de Sant Joan de Déu i de la clínica per 'caçar' fumadors

Crònica

G. CAMPS | MANRESA

Corredisses a les sortides de l'Hospital Sant Joan de Déu on hi ha el quiosc i les urgències. No és cap emergència. Són el Doctor Gota-gota i la portalliteres Amina Biodramina perseguint fumadors que es disposen a encendre la cigarreta a fora de l'edifici, però a dins del recinte hospitalari, on no és permès. Pocs ho saben perquè, tot i que la llei ho estableix des del 2011, els cartells penjats són poc explícits. Acabades les obres d'ampliació la previsió és canviar-los per uns que siguin més clars i entenedors.

Avui, els dos Pallapupes-Pallassos d'Hospital que fan més agradable l'estada als menuts ingressats a l'hospital manresà, on els van a veure un dia la setmana, tenen una missió no gens fàcil: explicar als fumadors que si

volen fumar han d'anar a fora del recinte hospitalari, i intentar convèncer-los, de passada, que és un hàbit pernicios... i car. El Doctor Gota-gota s'ajuda per explicar-ho d'una cartolina rodona on, posant la quantitat de cigarretes que es consumeixen a diari es pot saber la despesa aproximada en mesos i en anys. Per exemple, deu cigarretes al dia equivalen a 59 euros al mes de despesa, a 177 en dos mesos, a 719 en un any, a 3.593 en 5 anys i a 7.186 en deu. «Mira, amb això en tindries per a un creuer per a dues persones». «Si no fumessis et podries comprar un cotxe», fan notar als fumadors. «I això sense IVA!». No s'obliden d'afegir-hi.

Desfogar-se

Els fumadors els fan cas i agraeixen els consells que els ofereixen els dos peculiars sanitaris de passada que els indiquen fins on han d'anar si volen fumar. Molts usuaris ho aprofiten per desfogar-se explicant-los per què fumen o per què hi han tornat després de deixar-ho un temps. En alguns casos l'hàbit va molt lligat al fet d'estar vivint una mala època. Un usuari els comenta que era camioner i que fa dos anys que és a l'atur. Cada dia fuma 40 cigarretes, si no més. Una usuària, que s'ho pren una mica

malament, els etziba «troba'm una feina i ho deixo», i una altra també s'escuda en el fet d'estar a l'atur i de travessar un moment especialment dolent, de neguit i de nervis, per no plantejar-se, de moment, abandonar el tabac.

A la sortida de les urgències hi ha tres treballadors del Servei d'Emergències Mèdiques (SEM) de Sant Joan de Déu. En aquest moment cap no està fumant però admeten que tant ells com els seus companys fumen. Són a pocs metres del cendrer que hi ha fora del recinte hospitalari. El presideix un cartell on diu: «En compliment de la Llei 42/2010 del 30 de desembre està prohibit fumar a tot el recinte d'Althaia». Una professional de l'hospital que surt a fer la cigarreta amb un company es deixa posar un adhesiu que reparteixen Gota-gota i Biodramina amb el lema *El tabac, ben lluny*. Se l'enganxa a la bata, al costat de les altres consignes que hi duu, aquestes contra les retallades.

A dins de consultes externes i de la Clínica Sant Josep, on també aniran els Pallapupes, personal d'Althaia fa cooximetries als fumadors per detectar el nivell de monòxid de carboni que tenen als pulmons. Una acció paral·lela a la dels dos pallassos, que ja tornen a córrer...

SETMANA SENSE FUM

CAP Sagrada Família

▶ Durant tota la setmana el CAP Sagrada Família informará els seus usuaris sobre la importància de deixar el tabac i les conseqüències d'aquest hàbit tòxic per a la salut. Divendres, les persones que ho vulguin podran sotmetre's a proves com ara: la mesura del monòxid de carboni expirat, la mesura de l'edat pulmonar, el test de Richmond per conèixer el grau de motivació per deixar el tabac i el test de Fageström per saber el nivell de dependència.

Fundació Althaia

▶ Els CAP Barri Antic i Bases de Manresa de la Fundació Althaia han programat, demà, sengles xerrades per a persones que en algun moment s'han plantejat deixar de fumar. La del CAP Barri Antic serà a les 15.30 h, a càrrec de la infermera Rosa Cobacho i de la metgessa Magdalena Llargués, i la del CAP Bases de Manresa, a les 20 h, per les infermeres Dolores Cassi i Maite Rubio. Divendres, s'instal·laran taules informatives als dos centres, de 9 del matí a 2 de migdia.